

Innspill fra arbeidsutvalgene i faglig råd til Kompetansebehovsutvalgets rapport om grønn omstilling

[Kompetansebehovsutvalget](#) er et offentlig oppnevnt utvalg som består av partene i arbeidslivet, forskere og en representant for fylkeskommunene. Utvalget skal frembringe den best mulige faglige vurderingen av Norges fremtidige kompetansebehov. Neste rapport har temaet grønn omstilling, og skal leveres innen 1. juni 2023. I arbeidet med rapporten ønsker utvalget innspill fra de faglige rådene på følgende spørsmål:

- **Hva er de viktigste bidragene fra fag- og yrkesopplæringen for grønn omstilling i dag?**
- **Hva vurderer dere som de viktigste hindringene og mulighetene for at fag- og yrkesopplæringen kan bidra best mulig til grønn omstilling (i arbeidslivet)?**

Spørsmålene ble diskutert i fellesmøtet mellom arbeidsutvalgene for faglige råd (FR-AU) og Utdanningsdirektoratet 15. mars. De faglige rådene er rådgivende organ for utdanningsmyndighetene. FR-AU består av leder og nestleder for hvert faglige råd tilknyttet de ulike utdanningsprogrammene i fag- og yrkesopplæringen. Under følger en oppsummering av innspillene fra FR-AU som ble gitt i møtet:

- For at fag- og yrkesopplæringen kan bidra til grønn omstilling er det viktig at man sikrer grunnutdanning og fagutdanning av høy kvalitet, som igjen skaper høyt kompetente fagarbeidere som er klare for å møte endringene innenfor sine fagområder.
- Dagens ungdom er engasjert i miljøspørsmål og er det derfor viktig å kommunisere klart og tydelig hvorfor og hvordan fag- og yrkesopplæringen er viktig for grønn omstilling.
- Det er viktig å sikre fokus på bærekraft og grønn omstilling i alle læreplanene. Grønn omstilling må gjennomsyre hele rammeverket for fag- og yrkesopplæringen. Læreplanene må være oppdaterte og i tråd med næringslivets behov.
- FR-AU mener det er viktig å utvikle eksisterende fag og fagbrev heller enn å opprette nye fag som kombinerer elementer fra ulike læreplaner for å dekke nye kompetansebehov. Batterikompetanseprosjektet (BattKOMP) er et eksempel på et prosjekt knyttet til grønn omstilling hvor det trengs et sett av kompetanser, men hvor mye finnes mye fra før i ulike læreplaner.
- Mange viktige spørsmål knyttet til grønn omstilling er avhengig av politiske avgjørelser, blant annet hvilke krav som skal stilles til næringslivet. Bransjene og opplæringen av fagarbeidere må tilpasse seg etter disse.

- Arbeidsinnvandring er ikke løsningen på kompetansebehovene knyttet til grønn omstilling i Norge. Resten av Europa sliter med de samme problemene når det gjelder å rekruttere og å utdanne nok folk for å dekke samfunnets kompetansebehov. Det er derfor nødvendig å rekruttere og utdanne norske fagarbeidere og sikre en god grunnutdanning og gode etter- og videreutdanningstilbud.
- For å utvikle hvert enkelt fag og bransje er det nødvendig å rekruttere fra *hele befolkningen* og jobbe for kjønnsbalanse i alle fag.
- FR-AU peker på behovet for å sikre karriereveier for fagarbeidere, med muligheter for videreutdanning for å utvikle og styrke næringer og bedrifter inn mot det grønne skiftet. Bedriftene må ha tettere samarbeid med utdanningsinstitusjonene for å sikre at de får den kompetansen de trenger.
- I spørsmålet om grønn omstilling er det mye fokus på *ny* teknologi. Faglig råd for håndverk, design og produksjonsutvikling peker på viktigheten av å utdanne gode håndverkere og fagarbeidere med evnen til å bruke fornybare ressurser og fokusere på kvalitet, varighet, gjenbruk og bærekraft.